

Sygn. akt V KK 198/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 28 stycznia 2021 r.,

sprawy **D. R.**,

co do którego umorzono postępowanie o czyny o znamionach określonych w art.

244 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz zastosowano środek

zabezpieczający

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę podejrzanego

od postanowienia Sądu Okręgowego w L.

z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt IV Kz (...),

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w L.

z dnia 29 sierpnia 2019 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. S., kancelaria adwokacka w L., kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie z urzędu kasacji na korzyść podejrzanego D. R.,

3. zwolnić D.R. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w L. złożył do Sądu Rejonowego w L. wniosek o umorzenie na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. i art. 324 § 1 k.p.k. oraz art. 93a § 1 pkt 4 k.k. postępowania prowadzonego przeciwko D. R. podejrzanemu o to, że:

- w dniu 08 października 2018 r. w P., kierował w ruchu lądowym samochodem marki T., pomimo orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 23 marca 2018 r., sygn. akt II K (...), zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres trzech lat oraz wbrew decyzji administracyjnej z dnia 15 maja 2018 roku nr (...) wydanej przez Starostę L. o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, tj. o czyn z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz
- w dniach: 15 listopada 2018 r., 22 listopada 2018 r., 5 grudnia 2018 r., 13 grudnia 2018 r., w nocy z dnia 27 na 28 marca 2019 r. oraz 28 marca 2019 r., w P., nie zastosował się do orzeczonego wobec niego prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 23 marca 2018 r., sygn. akt II K (...), polegającego na zakazie zbliżania się na odległość mniejszą niż 100 metrów do pokrzywdzonego Z. R. oraz zakazie kontaktowania się osobistego z pokrzywdzonym Z. R., tj. o czyny z art. 244 k.k.

Wniosek Prokuratora Rejonowego w L. poparty był zebrany w toku postępowania przygotowawczego materiałem dowodowym, w tym opinią biegłych lekarzy psychiatrów i biegłego psychologa z dnia 28 maja 2019 r., sporządzoną na etapie postępowania przygotowawczego.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w L. z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie II K (...), postępowanie prowadzone przeciwko podejrzanemu D. R. zostało umorzone w oparciu o treść art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. Ponadto, na podstawie art. 93a § 1 pkt 4 k.k., art. 93b § 1, 3 i 5 k.k., art. 93c pkt 1 k.k., art. 93d § 1 k.k. oraz art. 93g § 1 k.k. wobec D. R. został zastosowany środek zabezpieczający w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

Rozstrzygnięcie Sądu I instancji zaskarżył podejrzany, podnosząc jedynie, że nie zgadza się z umieszczeniem go w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym, bowiem nie jest uzależniony od środków odurzających, a sama opinia

psychiatryczna jest dla niego krzywdząca.

Po rozpoznaniu wniesionego przez D. R. środka odwoławczego Sąd Okręgowy w L., postanowieniem z dnia 16 października 2019 r., IV Kz (...), utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Następnie, Sąd Rejonowy w L. postanowieniem z dnia 5 listopada 2019 r., mając na względzie opinię Komisji Psychiatrycznej do Spraw Środków Zabezpieczających przy Ministrze Zdrowia oraz treść art. 201 § 2 k.k.w., umieścił D. R. w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w L.

Orzeczenie Sądu Okręgowego w L. z dnia 16 października 2019 r. w całości zaskarżył kasacją obrońca D. R. zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie naruszenie art. 433 § 1 i 2 k.p.k. polegającą na:

1. braku rozpoznania zażalenia D. R. na postanowienie Sądu Rejonowego w L. w przedmiocie umorzenia postępowania i zastosowania środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia go w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym,

2. nierozpoznaniu wszystkich wniosków D. R. wskazanych przez niego w zażaleniu od orzeczenia Sądu I instancji;

3. rażące naruszenie prawa, które miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. obrazę art. 437 § 1 k.p.k. polegające na nierozpoznaniu środka zaskarżenia wniesionego przez D. R. w zakresie i w przedmiocie, w których oskarżony kwestionował orzeczenie Sądu I instancji (nierozpoznanie istoty sprawy). Zdaniem skarżącego, Sąd Okręgowy „procedował rozpoznanie zażalenia oskarżonego na postanowienie w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania, którego oskarżony nie kwestionował środkiem odwoławczym”;

4. rażące naruszenie prawa, które miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. obrazę art. 457 § 3 k.p.k., polegające na niewskazaniu oraz błędnym wskazaniu okoliczności, jakimi kierował się Sąd wydając wyrok, jak również dlaczego wnioski i zarzuty środka odwoławczego Sąd uznał za zasadne lub nie.

W kasacji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w L.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja obrońcy D. R. okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym, co przemawiało za jej rozpoznaniem na posiedzeniu przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k. Zarzuty podniesione przez skarżącego nie sposób uznać za trafne i zasługujące na uwzględnienie. Nie można zgodzić się z podstawową tezą skarżącego co do tego, że nie doszło do rozpoznania zażalenia D. R. na postanowienie Sądu Rejonowego w L. w przedmiocie umorzenia postępowania i zastosowania środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia go w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym, a Sąd Okręgowy rozstrzygnął w istocie w kwestii stosowania tymczasowego aresztowania, co nie było przedmiotem zaskarżenia. Treść rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w L. z dnia 16 października 2019 r. jest jednoznaczna i przekonuje bez żadnych wątpliwości, że w tej sprawie sąd odwoławczy orzekł w przedmiocie „umorzenia postępowania i zastosowania środka zabezpieczającego”. Zatem, bez wątpienia rozstrzygnięcie to nie dotyczyło nieistniejącego zażalenia na tymczasowe aresztowanie.

Poza dyskusją pozostaje natomiast niewątpliwie daleko posunięta zwięzłość wyводу sądu odwoławczego, w którym ustosunkowano się do zażalenia wniesionego przez D. R. W przekonaniu tego Sądu, kwestionowane przez skarżącego orzeczenie sądu *meriti* prawidłowo uwzględniło materiał dowodowy, który należycie uprawdopodobnił popełnienie czynów zarzuconych podejrzanemu, a uzyskane opinie biegłych lekarzy psychiatrów i psychologa dawały podstawę do przyjęcia, że czyny te zostały popełnione w warunkach stanu niepoczytalności przewidzianego w art. 31 § 1 k.k. Powyższe stanowisko było bezpośrednim nawiązaniem do twierdzenia zamieszczonego w zażaleniu, w którym kontestowano właśnie ocenę stanu zdrowia psychicznego podejrzanego zaprezentowaną przez biegłych i domagano się jej weryfikacji w drodze ponownego opiniowania przez inny zespół biegłych. Zważywszy jednak, że postulat ten nie został wsparty żadnym argumentem podważającym stanowisko dotychczasowych biegłych, brak było ustawowych podstaw do rozważania potrzeby uzupełnienia opinii, bądź też przeprowadzania tego dowodu na nowo.

Dostrzegając zatem stopień skomprimowania argumentacji sądu odwoławczego, odnotować trzeba, że nie odbiega ona od lakoniczności środka zaskarżenia, w którym także ograniczono się jedynie do jednozdaniowego zanegowania rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Można wręcz stwierdzić, że wywód Sądu Okręgowego wprost ustosunkowuje się do tezy skarżącego w takim stopniu, w jakim zaprezentował on swoje stanowisko.

Natomiast skontrolowanie przez sąd odwoławczy – z urzędu – zasadności przedłużenia tymczasowego aresztowania wobec D. R. w związku z zastosowaniem wobec niego środka zabezpieczającego, trudno traktować jako uchybienie mające istotny wpływ na treść merytorycznego rozstrzygnięcia.

Przywołać też trzeba treść art. 537a k.p.k., który wyłączył możliwość uchylenia orzeczenia sądu odwoławczego z powodu braku spełnienia przez jego uzasadnienie wymagań określonych w przepisie art. 457 § 3 k.p.k.

Podsumowując zatem stwierdzić należy, że analiza treści zarzutu kasacji i argumentów przedstawionych w jej uzasadnieniu wskazuje, że zarzut naruszenia art. 433 § 1 i 2 k.p.k. nie znajduje wsparcia w realiach sprawy i w istocie zmierza do ponowienia kontroli odwoławczej orzeczenia Sądu Rejonowego w L. w zakresie ustaleń dokonanych na podstawie całości dostępnego materiału dowodowego. Wprawdzie Sąd w uzasadnieniu postanowienia z dnia 16 października 2019 r. odniósł się do kwestii zasadności przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, jednakże istota argumentacji przedstawionej w tym uzasadnieniu odwoływała się do konieczności i zasadności umieszczenia oskarżonego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym. Zdaniem sądu odwoławczego, ocenę tę uzasadniała treść zgromadzonych dowodów, w tym zeznań pokrzywdzonego Z. R., opinii biegłych psychiatrów i psychologa, który to materiał nie został w najmniejszym nawet stopniu podważony. Skarżący nie przedstawił argumentów, które byłyby w stanie skutecznie zakwestionować stanowisko sądu odwoławczego, a warunkiem uwzględnienia kasacji jest wykazanie zarówno rażącego naruszenia prawa, jak i istotnego wpływu takiego uchybienia na treść orzeczenia. Oba te warunki muszą zostać spełnione łącznie, a brak wypełnienia choćby jednego z nich przesądza o oczywistej bezzasadności nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Wobec złożenia stosownego wniosku o zasądzenie wynagrodzenia obrońcy z urzędu za sporządzenie i wniesienie kasacji oraz oświadczenia o braku jego otrzymania, należało orzec w tym przedmiocie, stosownie do przepisu § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 18.).

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.